

Marmmergrondel bereikt noord Noord-Holland al!

De marmmergrondel is sinds 2002 bezig met een niet te stuiten opmars in Nederland. Via de grote rivieren en de hiermee verbonden kanalen heeft de soort Limburg, Noord-Brabant, Gelderland, Zuid-Holland, Friesland, Overijssel, Flevoland en Utrecht bereikt. In Noord-Holland is de marmmergrondel in 2010 voor het eerst gevangen bij een stuw tussen de Eem en het Eemmeer. In 2011 is een exemplaar gevangen bij Loenen aan de Vecht. De opmars van de soort in Noord-Holland vanuit het zuiden was dus te verwachten.

In mei 2012 is de marmmergrondel echter ook aangetroffen tijdens het zaklampvissen bij Den Oever in de Zuidhaven aan het IJsselmeer. Het zaklampvissen vindt plaats om de rivieronderpad in kaart te brengen voor de dit jaar te verschijnen Visatlas Noord-Holland. Door met sterke lampen in het water te schijnen worden vissen opgespoord en indien gewenst met een schepnet gevangen. Het was een grote verrassing om hier marmmergrondels te zien en te vangen. Mogelijkerwijs is de soort langs de Afsluitdijk naar Noord-Holland gekomen, maar het is ook niet ondenkbaar dat hij al ruimer verspreid in het IJsselmeer voorkomt. Dit betekent dat de

Marmmergrondel Den Oever, mei 2012. (Foto: Edo Goverse)

soort niet alleen vanuit het zuiden, maar ook vanuit het noorden bezit zal gaan nemen van de provincie Noord-Holland!

Edo Goverse

Eerste waarneming van predatie op rivierprik door zwartbekgrondel

Tijdens het vissen aan de Waal medio mei 2012 in de buurt van Rossum, ving sportvisser Lodewijk Krapels die dag een aanzienlijk aantal zwartbekgrondels. Hij viste met een feederhengel, en gebruikte maden als aas. Uit de bek van

**Dader (zwartbekgrondel)... (Foto: Pieter Beelen)
... en slachtoffer (rivierprik). (Foto: Lodewijk Krapels)**

één van de zwartbekgrondels, het visje was ongeveer 10 cm lang, hing een sliertje: "ik dacht dat het om een opgegeten bloedzuigertje ging, maar toen ik de sliert beter bekeek en de bek ervan zag, leek deze erg veel op een larve van een prik! Het halfverteerde beestje moet in totaal zo'n 15 cm lang geweest zijn". Omdat het beestje half verteerd is, is het moeilijk op te maken om welke prik het precies gaat. Het zou een larve van een rivierprik, of een jonge rivierprik kunnen zijn, omdat die opgroeien in de Nederlandse rivieren.

Een zee-prik larve is niet waarschijnlijk, maar ook dat is niet geheel uitgesloten. De vondst is in elk geval een sterk signaal dat kolonisatie door grondels van onze kwetsbare beek- en riviersystemen, waar beek- en rivierprikken leven, grote gevolgen kan hebben.

Lodewijk Krapels